

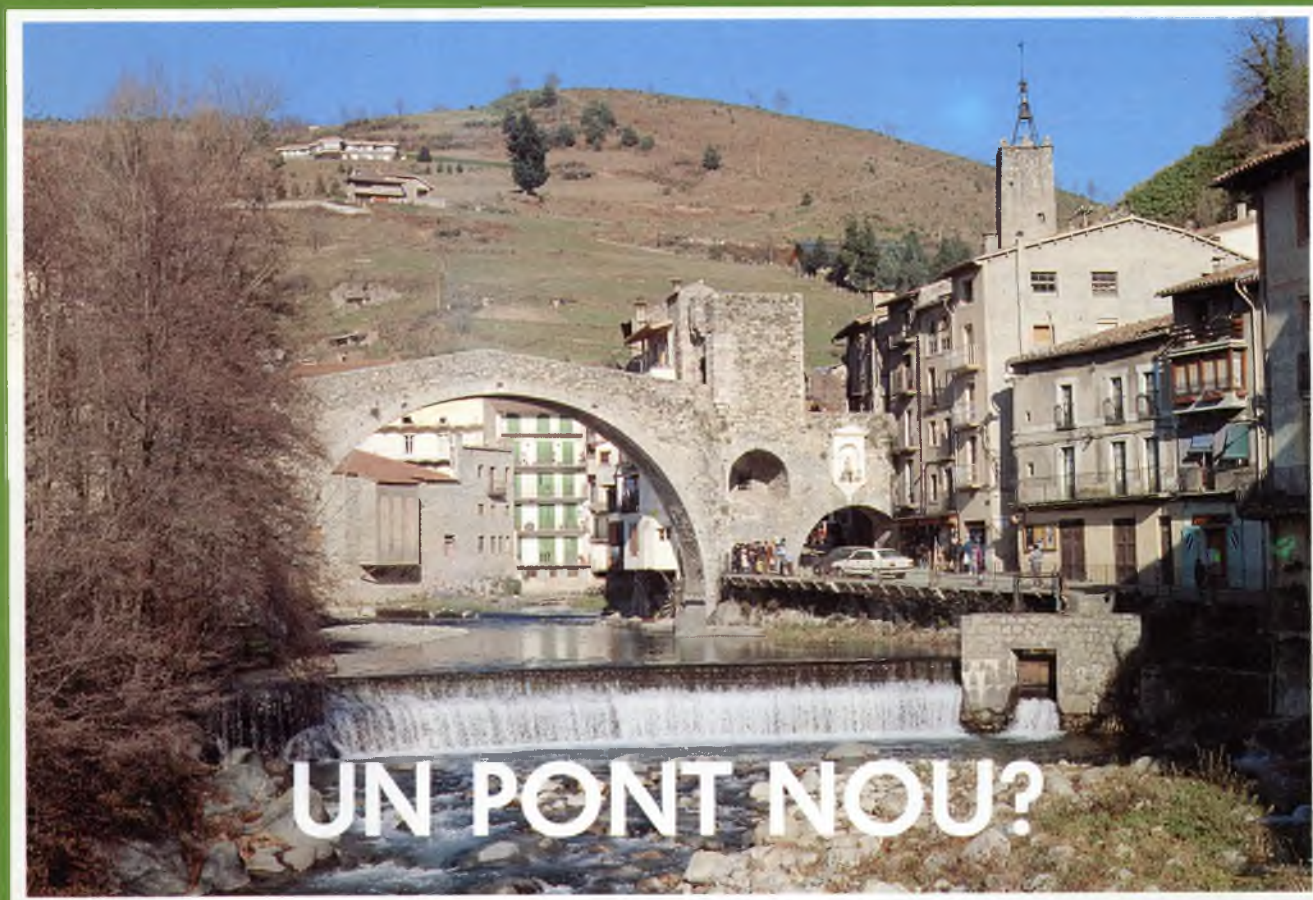

EL PONT NOU

l'informatiu de la vall de camprodon

NÚM. 1 GENER 91

200 PTS.

- el tunel de bianya
- esports d'aventura
- en pitu de la popa:
l'alternativa?

LA PURÍSSIMA

Ja queda poc de l'antiga fira de la Puríssima que, de caràcter fonamentalment ramader, es repartia per les places de la vila, vacú a la Placeta, porcs al Planet i torró al Prat.

Avui, tot i la presència de vacú i material agrícola, ha prés, més aviat, el caire d'una petita fira de mostres que per qüestions d'escala potser no acaba de tenir una imatge prou acabada. L'edició d'aquest any s'ha caracteritzat per la plantada dels ramaders en reivindicació de millors preus i per la primera nevada de l'any.

Malgrat tot, ens felicitem i felicitem els esforços organitzadors per fer possible un any més aquesta mostra de l'activitat econòmica i cultural de la Vall.

UNA FIRA

Els dies 6 i 7 hi va haver ball al Pavelló, el primer amb el conjunt Clau de Cinc i l'endemà amb l'orquestra Maravella.

Un altre any s'ha fet palés el desentés de la joventut d'aquests balls, als quals, temps enrera, s'hi trobaven fins a tres generacions, essent aquesta característica —generadora de nostàlgies i comentaris— uns dels seus millors alicients.

Per a ballar i relacionar-se, les discoteques han prés definitivament el relleu, i sense la presència d'un conjunt o grup autènticament mobilitzador per al jovent, no hi ha gaire res a fer.

UN BALL

Un bon ambient hi va haver al ball de dissabte dia 8, animat per l'orquestra Mongrins. L'elecció de la pubilla de la Vall bé s'ho valia.

Competien, per Llanars Maria Blanch, per Vilallonga Maria Dolors Monturiol, per Setcases Núria Vila, per Sant Pau Teresa Plana, per Molló Susana Solé, i per Camprodon Anna Maria Saavedra. L'elecció no va ésser senzilla, sembla que hi va haver empat, noves votacions i desempat. Finalment ja tenim pubilla per a tot un any, Anna Maria Saavedra de Camprodon. Enhorabona.

UNA PUBILLA

Un Pont nou?

No ens sembla pretenció voler continuar la tradició periodística de la Vall, iniciada a primers del segle amb «LA COSTINYOLA», «LA FONT NOVA», «LA MUNTANYA» o «EL MUNTANYENC».

Quan iniciem la dècada que ens porta a l'any 2000, és normal que els habitants de l'anomenada Alta Vall del Ter volguem retrobar-nos amb l'edició d'un nou òrgan d'expressió allunyats dels petits cenacles habituals, massa cofois en les seves pròpies i peculiars perspectives personals.

Ens uneix per tant, amb els que varen iniciar l'edició d'informatius de la Vall, la defensa dels interessos de Camprodon i de la seva comarca, com ells manifestaven en els frontispicis de les seves capçaleres. Els problemes de la Vall i del conjunt dels seus habitants seran la nostra principal preocupació informativa, i ho farem conscients que, gairebé sempre, la seva solució està del tot allunyada de la visió que es té des del calidoscopi personal de cada grup o capelleta.

En la cruïlla entre el Ter i el Ritort es fa precís fer sentir la informació i l'opinió d'un òrgan d'expressió amb criteri independent que vol fer públics els estats d'opinió de tots els sectors de la Vall amb objectivitat i normalitat.

«EL PONT NOU», l'informatiu de la Vall de Camprodon, obre amb aquest primer número les seves pàgines a tots aquells, nadius o foranis, preocupats pel futur de la nostra petita comarca. Pagesos, botiguers, treballadors i menestrals, podran expressar des d'aquestes pàgines els seus punts de vista, sense por a ser mediatitzats.

Les comunicacions de la Vall, ja sia amb la Garrotxa o la més futurista amb la Vall de Ribes, o les tradicionals amb el Conflent i el Vallespir, el paper que hem de jugar en el marc més global de la comarca del Ripollès, el tipus de desenvolupament terciari i turístic que cal enfortir entorn a la neu i els esports d'aventura, més avui quan es veu modificat el tarannà tradicional dels nostres visitants amb clar augment de la gent més jove, els problemes dels nostres ramaders, el problema urbanístic i els que se'n deriven, la defensa del nostre entorn natural, que no podem acceptar de cap manera que es malmeti, i dels nostres costums i tradicions, i l'afirmació rotunda i sincera de la nostra catalanitat, volen ser els eixos de treball del nostre projecte informatiu. El Pont Nou, a l'ensem que el monument, més que nou, vol establir un pont de diàleg a la societat que li dona sentit. Amb independència però oberts a tots, esperem no defraudar-vos.

LA REDACCIÓ

sumari

ESPECIAL La Puríssima: una fira, un ball, una pubilla _____	2	ENQUESTA Serà bò per a la Vall el túnel de Bianya? _____	13
NOTÍCIES DE LA VALL		NOTÍCIES DELS 4 CANTONS _____	13
MUNTANYA _____	5	OPINIÓ _____	13
XARREM AMB... Josep Juncà, en Pitu de la Popa _____	6	LA GENT DE CAMPRODON _____	14
CULTURA L'escola, un punt per a la reflexió _____	8	L'EXCURSIONISME A CAMPRODON _____	15
El preu que n'hem de pagar _____	9	SKI CLUB CAMPRODON, AVUI _____	15
REPORTATGE Jaume Amat ens parla del túnel de Bianya _____	10	SALUT, CUINA, EL TEMPS _____	17
		ESPORTS D'AVENTURA _____	18

Els articles publicats a EL PONT NOU expressen solament l'opinió de l'autor.

Redactors i col.laboradors

Carme Alvarez	Joan Moll
Esteve Amigó	Gemma Maltas
Marta Amigó	Francesc Monells
Pallari Descatllar	Vicenç Sanxo
Llorenç Birba	Jordi Suriñach
Lluís Gamell	Xavier Surinyach
Jaume Iglesias	Gaspar Vila

Fotografia: J. Maria Corbella

Edita: C.E.E. Vall de Camprodon
c. Ferrer Barberà, 24.
CAMPRODON

Impressió: Gràfiques Tria, S.A. Mataró

Dipòsit Legal: B-15.659-86

notícies de la vall

VALLTER: COMENÇA LA TEMPORADA

Després de les primeres nevades, aquests any l'estació d'esquí de la nostra comarca ha pogut encetar la temporada ben aviat.

D'altra banda ja s'han iniciat les obres per la instal·lació d'un nou telecadira i s'espera que finalitzi l'estiu vinent.

CONFLICTE A L'ESCOLA

Els alumnes de 8è. d'E.G.B. de l'Escola de Camprodon no estan d'acord amb la decisió que ha pres el Claustre de professors de no permetre enguany fer el viatge de fi de curs a les Illes.

Els mestres volen imposar un viatge cultural a París, mentre que els nois i noies prefereixen celebrar la fi del curs a les platges balears. Tot això ha creat un cert enfrontament entre pares i professors.

CENTRE PER A LA GENT GRAN

La fundació Germans Vila-Riera ha acordat la creació d'un casal per a jubilats i pensionistes amb la in-

tenció de satisfer les necessitats d'aquest col·lectiu i de promoure activitats i serveis molt diversos.

GOLF: CONTINUEN ELS PROBLEMES

L'acomiadament de l'encarregat del Club de Golf ja va provocar pol·lèmica. Ara, la Direcció General d'Urbanisme ha acordat informar desfavorablement la sol·licitud del club per a la instal·lació de la casa-club i del magatzem de maquinària.

PARALLAMPS RADIOACTIU

Segons una informació publicada recentment al diari La Vanguardia, un dels molts parallamps radioactius que hi ha a Catalunya i que cal eliminar es troba a Camprodon. Suposem que es tracta del parallamps ubicat a l'Ermita de Sant Antoni. Si es confirma aquest fet, els corresponents responsables haurien de procedir a la substitució d'aquesta instal·lació.

S'INAUGURA «LA ROTONDA»

Ha finalitzat la construcció de la nova rotonda, que regula el trànsit a l'encreuament del carrer Freixenet, la carretera cap a Molló i el barri de Can Pascal. Encara no està clar, però, quina serà la solució per controlar el creuament de vianants

cap a l'Escola de 2a. etapa; un semàfor o un pas subterrani són algunes de les opcions que es comenten.

URBANITZACIÓ PASSEIG DE LA MURALLA

Amb polèmica i denúncia de l'oposició, han començat les tan necessàries obres d'urbanització del passeig de la Muralla-Torre del Coll.

Per aquest motiu el Grup Municipal Socialista ha adreçat una carta a tots els veïns afectats que reproduïm a continuació.

Benvolguts senyors,

Ens plau adjuntar el darrer número de «Camprodon, Fulls d'Informació Municipal», així com còpia de les quotes de les contribucions especials per les obres d'urbanització del Passeig de la Muralla i Torre del Coll.

Com saben, la nostra posició és contrària a aquestes quotes, ja que entenem que degut a la mala gestió de l'Alcalde i del Grup del CiU vostés han de pagar molt més del que els pertoca.

En la publicació adjunta fem pública la nostra posició sobre aquest tema.

Per aquest tema i per tot allò que considereu oportú sàpiguen que estem a la seva disposició.

CLUB DE TENNIS: NOU RESTAURANT

Recentment s'ha inaugurat el Restaurant Bac de Sant Pere, al Club de Tennis Camprodon. El nou restaurant, obert al públic en general, és a l'hora Galeria d'Art i Bar-pub. Fins el dia 6 de Gener s'hi exposa una col·lecció de pintures i gravats de Pere Barniol.

Un bon lloc per passar una estona agradable, menjant, escoltant música o xerrant.

notícies de la vall

muntanya

EN DEFENSA DEL CATALÀ

La llengua pròpia de Catalunya és el català. Però comparteix, per llei, l'oficialitat amb el castellà. Així, a Catalunya hi ha una llengua pròpia, el català, (no ens oblidem de l'aranès, que és la llengua pròpia de la Val d'Aran) i dues llengües oficials, el català i el castellà.

Aquest bilingüisme, que havia de ser la solució per als mals que patia el català i la normalització del seu ús, després d'uns quants anys de rodatge ens atrevim a dir que no ha estat la solució que n'esperàvem. Al contrari, aquest bilingüisme ha permès la consodilació del castellà entre nosaltres mentre que ha fet recular ostensiblement l'ús habitual i quotidià del català.

Cada vegada som més pocs els monolingües catalans i cada vegada són més els monolingües castellans i els catalans que canvien la llengua quan el seu interlocutor els parla en castellà malgrat saber que entén el català. I això ens dol.

Aquest contacte llarg i perllongat amb el castellà i el baix percentatge de catalanoparlants actius també ha produït que el català estigui immers en un procés flagrant de degradació que pot portar-lo a mig termini a convertir-se en una mena de dialecte del castellà, això és, a la seva desaparició com a llengua.

Per tot això, volem apuntar alguns punts que creiem interessants independentment de la política lingüística que portin i que pensin portar les institucions: Si parlem sempre en català, a tothom i a tothora, a més a més d'exercir un dret ben nostre, donem l'oportunitat de millorar-lo a qui l'està aprenent i d'entendre'l a qui encara no l'entén, encara que no vulgui parlar-lo.

Els qui ens volen fer creure que dirigir-nos sempre en català a totes les persones que viuen a Catalunya pugui ser una falta d'educació, més aviat manifesten una falta de respecte/solidaritat envers nosaltres, en no voler aprendre i compartir la nostra llengua. És molt important que si estàs d'acord amb aquestes reflexions no et limitis a pensar «això està bé» o «tenen raó».

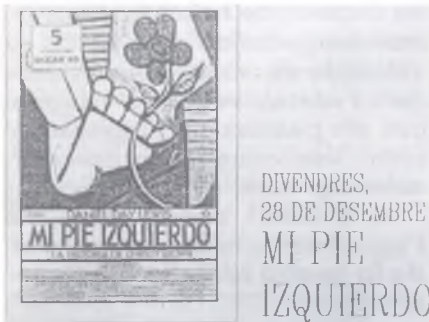
Posa-les en pràctica i adreçat sempre en català a tothom.

Un grup de la Vall

FIRA DE LA PURÍSSIMA

Com cada any, va tenir lloc durant els dies 8 i 9 de Desembre la Fira de la Puríssima al Passeig Maristany de Camprodon. La Fira compta amb la col.laboració del Consell comarcal del Ripollès, la Diputació de Girona i la Generalitat i constitueix un espai obert a tota l'economia de la comarca.

de Jim Sheridan. Basada en la història real de Christy Brown, jove amb una paràlisi cerebral. Oscar al millor actor i millor actriu secundària d'enguany.

FI DEL PRIMER TRIMESTRE DEL CINE-CLUB

Amb l'exhibició de la pel.lícula de Jim Sheridan «Mi pie izquierdo», guanyadora de dos Òscars, finalitza amb èxit el primer trimestre del Cine-Club de Camprodon. Els amants del cinema, però, podran continuar assistint a aquestes sessions dels divendres a la nit que, fins ara ens han ofert bones pel.lícules com «Cinema Paradiso» o «Otra Mujer», entre d'altres.

DEFENSA DE LA LLENGUA

Un grup de la Vall de Camprodon ha fet arribar a la nostra redacció del següent document que, pel seu interès, reproduïm literalment:

• ESTEVE AMIGÓ I PALÉS

D'antiga família estiujant a Camprodon, té 52 anys, és metge pediatra i està profundament arrelat a la Vall. Incansable trepitjador de caveres i fondalades, ens acompanyarà, d'aquí endavant pels indrets més inesperats.

Sovint els amants de la muntanya ens sentim més fàcilment atrets pels indrets que, perquè són més alterosos i difícils d'assolir, o perquè gaudeixen d'una situació estratègica, han esdevingut mítica o més populars, àdhuc entre els ambients no estrictament muntanyencs.

Massa vegades oblidem, o fins i tot ignorem, infinitat de racons propers i fàcilment accessibles; inconeguts paratges, petits paradisos a voltes no massa allunyats de les corrues que setmana darrera setmana, omplen carreteres i camins assetjant la pau d'uns llocs que han perdut una mica aquell regust que els donà la fama.

Per mitjà d'aquestes pàgines ens plaurà convidar-vos a aprofundir en el coneixement del nostre paisatge, de les encisadores valls que manen les seves aigües al Ter i al Ritort abans que ambdós es fonguin en un silenciós bes sota l'ombra del Pont Nou. Caminarem pausadament entremig d'ombres i clarors, de cants i silencis, i amb la sentor de la terra impregnant el més pregon del nostre ésser.

Desitgem doncs que «EL PONT NOU» contribueixi a que tots ple-gats estimem encara més aquest petit però meravellós racó del nostre país.

Esteve A.P.

xarrem amb:

Josep Juncà en pitu de la popa

Josep Juncà, en Pitu de la Popa

Electricista de professió i polític per convicció. Militant del PSC de Camprodon. Formà part de l'Ajuntament durant el mandat socialista. Posà en marxa el Nou Pla General d'Urbanisme. Avui més lluny de l'Ajuntament es mostra tal com és.

— Com va anar la formació del primer ajuntament socialista a Camprodon?

— Als anys 70, als finals del franquisme, hi havia un sentiment nacionalista i es van anar configurant dos grups polítics al poble: un de socialista i l'altre convergent. Però de fet no hi havia grans diferències ideològiques entre aquests dos grups. El grup socialista era més nombrós i el poble ens veia com una millor sortida. Així doncs vam anar a les eleccions.

Abans d'entrar a les eleccions ens vàrem reunir en un Bar de Camprodon i una persona, de la qual no diré el nom, que volia fer d'home bo, ens va intentar vendre una proposta. Va dir-nos que les llistes s'havien de fer abans i que a Camprodon hi havia d'haver tres persones d'Unió de Centre Democràtic, quatre de Convergència i quatre dels Socialistes, i que dels d'UCD hauria de sortir-ne l'alcalde. Evidentment vam rebutjar la proposta.

Així doncs, vàrem anar a les eleccions i se'ns va votar molt més dels que ens pensàvem. No pensàvem sortir. Vam començar a governar sense cap mena d'experiència.

— Quina creu que és l'aportació més important de la gestió socialista a Camprodon?

— Jo penso que va ser el canvi de relació entre els ciutadans de Camprodon i l'Ajuntament. Els ciutadans varen veure molt més a prop el seu Ajuntament. Abans una persona entrava a l'Ajuntament amb una certa reticència i l'alcalde i la seva gent eren vistos com si fossin autoritats i no gent que estaven gestionant un bé públic.

D'altra banda, els socialistes vam poder aplicar uns criteris que ja venien de temps. No eren ordres de partit ni molt menys, ja que van aplicar-se a molts Ajuntaments. He de dir que jo no sóc un home de partit, no sóc una persona molt lligada al partit. Sempre he fet el que m'ha donat la gana. Milito en un partit perquè en aquells moments s'havia d'escollir una opció i perquè hi sóc afí ideològicament però si em diguessin el que he de fer ja me n'hauria anat.

Crec que la posada en marxa en aquells moments del Nou Pla General d'Urbanisme va ser l'aportació

més important de la gestió del govern del PSC a Camprodon. Fins aleshores hi havia uns criteris totalment arbitraris, que donaven tota la potestat a l'alcalde i, com que l'alcalde no era elegit pel poble, ja es pot deduir com funcionaven les coses... Crec que hi havia una cultura equivocada de la propietat privada. Penso que hi ha d'haver una cultura d'interessos col·lectius d'una població i no d'interessos individuals sobre la propietat privada. Per això el Nou Pla d'Urbanisme va ser un canvi important perquè podia configurar una nova manera de veure les coses entre els habitants del poble.

— Aquest Pla encara és vigent. Com creu que s'està gestionant actualment?

— Jo penso que el Nou Pla d'Urbanisme ha salvat força Camprodon, però no la resta de la Vall, de l'especulació i d'un creixement salvatge. Crec que Camprodon és el lloc de la Vall on hi ha més qualitat de vivendes.

Penso que el Pla s'està complint en un 80 per cent. Moltes vegades encara passen a davant els interessos individuals i no es defensen els interessos de la població.

— Perquè el PSC va perdre les eleccions el 1987?

— En primer lloc perquè la gent

jo no sóc un home de partit

que se'n cuidava se'n va cansar. Jo particularment m'hi vaig cremar molt. Jo tinc una professió i les hores que perdia ningú me les feia.

A més, hi va haver una crisi econòmica molt forta a tot el país que a Camprodon va arribar cap el 1986. Van caure moltes empreses de la Vall: Monturiol, Monells, Estabanell, Gironès, Leofe, Juanola, etcètera, i altres empreses van perdre moltes hores, com Birba. No anava bé ni Vallter, que va patir una mena de fallida. L'economia de tota la Vall de Camprodon baixava, igual que a la resta del país.

Els comerciants de Camprodon, que són els qui bàsicament configuren l'opinió del poble, estaven cansats d'aquella tristor i la van asso-

ciar a la gestió del govern socialista. Com que l'opinió dels comerciants de Camprodon s'assembla més a la ideologia convergent, Convergència va guanyar les eleccions, i molt clarament.

— Què faria actualment si estigués a l'Ajuntament?

— L'única cosa que faria de més seria buscar gent amb inquietuts que expliquessin la gestió de l'Ajuntament, per exemple a través dels mitjans de comunicació locals. Crec que avui és necessari fer participar i debatre els temes entre la gent del poble.

— Com valora la gestió de l'actual alcalde, Domènec Pairó?

a Camprodon hi ha caciquisme

— Jo penso que és una persona de bona fe, una bellíssima persona, però com a polític li falta criteri. Qualsevol persona que tingui un càrrec públic ha de tenir en compte que sempre hi ha uns aduldors, aquells que et diuen que ho estàs fent molt bé perquè, és clar, hi tenen uns interessos particulars.

Crec que l'alcalde no té a darre una gent amb pes polític i amb criteri i penso que està una mica a mans del poder econòmic local. Actua d'una forma populista. És el senyor «si, si», quan un governant el que més ha de dir és «no». No es pot anar dient a tothom que si. Si una persona demana una cosa que per llei no pot ser, se li ha de dir «no, no», sentint-ho molt. Això treu vots, evidentment, però s'ha de fer així. El govern actual sempre es mou en funcions electorals.

Penso que l'alcalde no té uns projectes polítics clars i que es mou una mica «a salt de mata», és a dir, a veure què surt. D'altra banda crec que ha aconseguit poca inversió pública a Camprodon. S'ha deixat portar per la política de les petites subvencions i això li ha impedit aconseguir les grosses.

— Vosté que té una feina particular i que al mateix temps ha fet de polític, creu que són compatibles aquestes dues activitats en un poble com Camprodon?

— Jo les vaig passar molt magres. Jo era Regidor d'Urbanisme i tenia una feina particular relacionada amb el món de la construcció. És una situació difícil perquè has de dir que no a persones que després et podrien donar feina a tu, i tu vius d'aquesta feina. És com una contradicció.

— Pensa que encara hi ha un cert caciquisme a Camprodon?

— Sí, degut a la pròpia configuració del poble. A Camprodon falten capes actives de la societat que evitarien que els interessos s'encarriessin sempre cap al mateix sector. Hi ha una sèrie de professions liberals que no hi són i que són molt importants per qualsevol societat. El poble té una configuració que passa dels petits comerciants als grans industrials. No hi ha un entremig.

— Vostè podria ser l'alternativa, de cara a les properes eleccions municipals?

— Penso que no. Jo vaig fer la meua feina i crec que ha de passar-hi molta altra gent per l'Ajuntament. A més, crec que no és bo tornar a crear una dinàmica d'enfrontament entre partits.

Actualment no té sentit. Aquesta idea s'hauria d'anar difuminant per donar lloc a una conjunció d'interessos, ja que no som pas tan diferents els uns dels altres.

— Quins creu que haurien de ser els principals projectes del proper Ajuntament de Camprodon?

a l'alcalde li falta criteri

— El més important és potenciar el turisme de qualitat. Crec que és l'única forma de salvar aquesta comarca.

Si hi ha qualitat de vida sempre hi haurà una sortida econòmica per la Vall.

El tema del medi ambient tampoc no s'ha de descuidar i s'hauria de tenir en compte, per exemple quan es talen arbres. A més, s'hauria de completar el desviament. Jo particularment crec que no perjudicaria els botiguers.

Penso que s'hauria de fer una gran zona comercial a Camprodon, no només el carrer València, recolzant-se en el triangle de les tres places.

L'ESCOLA, UN PUNT PER A LA REFLEXIÓ

PER GASPAR VILA I TEIXIDOR

Quan les darreres notes d'escalfor d'aquells estius arribaven a la Vall, quan el poble retrobava la calma d'aquells mesos més o menys moguts, i els dies deixaven la seva lluminositat una mica més aviat cada dia,... les portes de l'escola començaven a obrir-se de bat a bat.

Aquelles parets que havien viscut la calma en aquells mesos d'estiu, tornaven a sentir el rebombori de la quitxalla. El curs començava una vegada més. Les herbes del pati que havien crescut porugament en la calma, sabien que la seva fi estava arribant. Tot aquell munt de petites, i no tan petites, sabates tornaria a aixecar la pols... l'escola tornava a sentir el seu cor bategar.

Primer la grogor de les fulles de tardor, després les blanques nevades de l'hivern, aquelles fabuloses nevades que tots tant esperàvem, i que tant desitjàvem. Els nostres trineus estaven a punt per llençar-se de les faldes de les muntanyes. Més tard la primavera, amb el seu verd i els seus dies que s'allargaven reposadament, donava pas a noves activitats per a nosaltres. Uns dies, el nostre lloc de trobada eren les vores dels rius, d'altres la Costinyola o Sant Antoni, d'altres... I mica en mica la claror de l'estiu tornava a brillar a la nostra Vall. El curs escolar tornava a tocar la seva fi. L'escola trobava de nou el repòs i la calma. Les seves parets sentien una vegada més la buidor... la quitxalla retrobavem les vacances d'estiu.

Quants de nosaltres hem recordat en no poques ocasions, aquelles bones estones d'escola i de carrer. Perquè per a tots, d'una manera o d'una altra, ella ha complert un espai important de la nostra infantesa.

Avui, on el temps ja ens diu que allò pertany al passat, encara podem veure la nostra escola. Ella sempre ha estat allà, sempre ha esperat una tardor per sentir de nou el seu batec, sempre li ha arribat un estiu per retrobar la calma,... Ella ha seguit, ha continuat,... ella no s'ha envellit.

Moltes són les novetats i canvis que han passat pel nostre davant, ja sigui en el petit espai del nostre poble, ja sigui en la nostra terra catalana, ja sigui... Tot ha evolucionat, tot ha canviat. L'escola, no s'ha quedat al marge d'aquests canvis, d'aquesta evolució, ha volgut sentir-se sempre present, al dia. Ha remodelat les seves estructures, les seves tasques, la seva organització,... sempre pensant que no es podia quedar entera. Els alumnes del seu present, són el futur, el demà.

Recordar el passat, és quelcom que omple les tertú-

lies, la sobretaula d'un sopar d'amics, i les vetlles d'una nit d'hivern. Però allò és el record,... la realitat és el present.

El present som nosaltres, l'avui, i amb ell la nostra escola. És en ella que ens cal treballar. La tasca que té encomanada és massa important, com per no donar-li el seu just valor.

Hem de fer que l'escola sigui el lloc on el nen trobi, dia darrera dia, la il.lusió, les ganes de seguir endavant. Que el seu món, amb les peculiaritats que corresponen a cada una de les seves etapes, trobi en cada moment una resposta que l'encoratgi a seguir endavant. Que aquell «entrebanc» no sigui altre cosa que una experiència per ajudar-lo a vèncer amb més facilitat d'altres que trobarà.

L'essència de tot, quasi podríem resumir-la en una paraula: il.lusió. La tasca de l'escola, la de pares i mestres, és la de mantenir el caliu d'aquesta il.lusió, vetllant sense parar perquè a les brases no els hi falti mai l'oxigen.

Tots plegats hem de treballar perquè quan l'arbre de la infància colpegi el sostre de l'adolescència i la joventut, tingui les arrels ben clavades a terra i el tronc prou gruixut com per aguantar el ramatge del nou home o dona que s'està formant.

Pares i mestres, sabem que aquesta tasca no és gens fàcil, que moltes vegades tenim la sensació de no aconseguir-ho. El primer pas és no perdre aquest coratge, és sentir que el nostre treball el fem en equip, que perseguim el mateix objectiu, que les tasques que duu a terme l'escola (i aquí m'estic referint a l'equip de professionals que treballen en el Centre), són tasques que necessiten del reforç i el recolament de vosaltres, pares. El nen necessita palpar la relació de pares-mestres. Necessita veure que aquesta il.lusió la sentim plegats.

L'escola deixa sempre les seves portes obertes perquè aquesta il.lusió entri i surti sense parar,... de casa a l'escola, de l'escola a casa,... i junts hem de vetllar perquè no s'apagui. Si s'apaga, i no la podem tornar a encendre, el nostre objectiu no s'haurà aconseguit, haurem fracassat.

Fem que el nen i la nena d'avui, home i dona del demà, guardi en el seu record, no sols el bon regust de la seva infància, sinó també aquell alè que l'escola li va donar, per poder descobrir nous camins i testar altres horitzons.

GASPAR VILA I TEIXIDOR

neix el maig de 1955 a Molló. Fa el magisteri a l'Escola de Formació Professional de Girona. Està 7 anys a França com a professor de l'Institut Espanyol d'Emigració. Actualment és membre de l'equip de direcció del C. P. Dr. Robert de Camprodon,

EL PREU QUE N'HEM DE PAGAR

PER JAUME IGLÈSIAS I SOLÀ

Fa uns dies, a primera hora, presenciava la sortida de l'anomenat autocar dels estudiants i vaig quedar sorprès de la quantitat d'adolescents que se n'anaven cap a Ripoll, a l'Institut o al col·legi de les monges. Una munió, i eren només una part dels estudiants que hi ha a Camprodon ja que els universitaris no tenen la sort que la Universitat estigui a tret d'autocar diari.

El record personal d'uns anys passats en que la sortida matinerana dels dilluns amb son, els llençols enganxats i el desig de quedar-se a casa presidien el silenci sorollós d'un reduït grup d'estudiants que retornava a la ciutat.

Aquella imatge, i, circumstàncies personals emocionalment sensibles, varen despertar en el meu interior sentiments de solidaritat amb aquell grup d'adolescents.

Quants d'aquells nois i noies a l'acabar els seus estudis de grau mig decidiran fer el salt a un ensenyament superior lluny de casa?

Quants d'ells decidiran quedar-se a casa abandonant els estudis, i fins i tot els secundaris?

Quants hauran de quedar-se, malgrat el seu desig i capacitat, per no poder assumir-ho economicament?

Gairebé segur que només un petit grup de tota aquella munió d'adolescents faran el camí cap un ensenyament especialitzat.

Alguns ho faran convençuts, per propia decisió, que la formació, cultural i personal, universitària és imprescindible per a la promoció professional.

Altres, ho faran, esperonats pels seus pares que creuen que han d'aconseguir pels seus fills el millor camí possible, i, creuran que la Universitat serà el millor camí de promoció professional i ascensió social i no els deixaran opció a la decisió pròpia.

Un altre grup, possiblement, buscarà el camí de la gran ciutat sense saber massa bé el que volen trobar-hi.

Atrets, com adolescents que són, per les llums de la gran ciutat, embadoquits per tot el que fascina intermitentment la gent: els anuncis, els teatres, els cinemes, les discoteques... i possiblement, com a excusa per a poder escapar de la rutina diària que ells creuen un tub sense sortida. Aniran atrets, com el peixos per la llum, cap a la ciutat, sense saber massa bé que hi busquen.

En sortiran que tindran curiositat i qualitats per l'estudi.

Arribaran a desenvolupar una professió, amb profit i distinció. Faran la seva feina bé i amb interès. Uns altres seran un simple producte de la fantasia dels seus pares i de la imaginació dels seus familiars, no sentiran la més lleu atracció per l'estudi i els seus misteris. Errats en el seu camí poden acabar uns estudis que no els importin ni els interessin, que no arribin a entendre mai, i quedar literalment desarrelats. Quedaran com a plomes al vent, flotant enmig de coses confuses.

Fagin el que fagin, tant se val. Tot aquell grup d'adolescents han començat ja a pagar un elevat preu, obli-

gat per les mancances a casa nostra: la forçada emigració cultural.

Comencen una etapa de la seva vida en que la societat que viuen els obliga al trencament, de petites arrels al començament, com a preduli del que els caldrà fer més endavant.

Aprenen, que per a sobreviure culturalment i disposar dels instruments necessaris per a desenvolupar plenament la seva pròpia personalitat els caldran esforços que comencen per un distanciament de les seves fonts de vida. El petit món on viuen no els permet créixer culturalment.

Per això comencen la primera emigració: la cultural.

Acabada aquesta fugida, forçada, alguns tornaran a casa per voluntat i decisió pròpia perquè creuran que el seu camí està en les seves arrels. Potser que trobin el que busquin i alguns recuperin el temps perdut.

Altres, els que no haguin encarat la seva vida, poden caminar cap a la més dolorosa i implacable mediocritat: cap al sonambulisme massiu.

Els que decideixen fer un pas més agosarat, i, afrontar noves experiències de formació personal, hauran de pagar encara un preu més elevat: hauran de formar part del grup dels emigrats forçats per la professió.

D'aquests n'hi hauran que, per circumstàncies personals o qualsevol altra trencaran de manera definitiva amb les arrels de la seva vida, del seu país. Poden convertir-se en un d'aquells engominats que s'autoanomenen ciutadans del món. Ciutadans de l'erm. Per alguns, trascorren anys sense adonar-se que els passa però a mida que consumeixin dies del seu compte vital privat s'adonaran que no pertanyen a una classe privilegiada.

Pertanyen a la societat que prima el gragarisme col·lectiu enfront d'una vida individualitzada. Potser que ja no puguin arribar a recuperar el temps perdut.

Altres seran conscients i mantindran intactes les seves vivències personals.

Viuran els seus records més profunds amb tota la intensitat. Seran aquells que podran recuperar, en qualsevol moment, la seva pròpia identitat perquè mai no l'han perduda.

Emigrar, arrancar-te de les teves fons de vida, trasplantar-te d'una manera forçada, és un trencament, sovint, dur i amb repercussions individuals i col·lectives. Personals, fins i tot, en aquells que son capaços de conservar la seva pròpia identitat en les condicions més negatives. La col·lectivitat se'n resent en haver de prescindir de membres capaços de donar-li vida i futur.

Es el preu que pagaran molts d'aquells nois i noies que se n'anaven a Ripoll aquell matí. Es el preu que pagaran alguns i aquest nostre petit país. País capaç, a l'hora de marginar tots els que no viuen o no tenen possibilitats d'accés a l'ombra de les fonts de cultura o de vida professional.

País, centralista al voltant de la gran ciutat, capaç de fer que molts dels seus fills puguin acabar per viure en el més gran sonambulisme.

JAUME AMAT

DIRECTOR GENERAL DE CARRETERES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

— Fa deu anys que sóc Director General de Carreteres, —no sóc el redactor del Plà General de Carreteres, però el vaig dirigir—, i es dona la circumstància que la meva primera actuació al front de la Direcció General va ser la pavimentació de la carretera de Ripoll a Camprodon.

Com totes les zones de muntanya, la Vall de Camprodon ha estat comunicada amb les comarques veïnes pels colls naturals, i pel recorregut que va obrint el riu Ter.

El camí més antic és la «via Francígena» que era la via Romana, que enllaçava el Vallespir amb el Ripollès, a través de Coll d'Ares fins a trobar, ja més avall, el Capsacosta que era la porta a la Garrotxa.

L'altre n'és el Camí de Cerdanya que sortint del mateix «Pont Nou» s'enfila cap a la Collada Verda per baixar a Ribes per tornar a pujar cap a Tosses i baixar finalment a Puigcerdà.

I el més usual, pels que ens visiten des de Barcelona, el que a través de la conca del Ter ens uneix a Ripoll i des de Vic a la capital del país.

A muntanya, el progrés, sempre n'ha estat lligat al desenvolupament de les comunicacions, principalment viàries, i per això ens ha semblat d'interès poder parlar amb l'home que comanda les carreteres competència de la Generalitat de Catalunya, el Sr. Jaume Amat i Curtó, Director General de Carreteres del Departament de Política Territorial i Obres Públiques.

L'enginyer de Camins, Jaume Amat, fa anys que ocupa aquest càrrec a l'administració catalana. Parlar amb ell, és mantenir una conversa amb l'home que més bé coneix les infraestructures viàries del país. És una persona afable, de conversa fàcil i que no amaga que ocupar un lloc entre tècnic i polític, li facilita enormement la seva relació amb els mitjans informatius. Ens rep, tot sabent, que les seves manifestacions apareixeran en el primer número de «EL PONT NOU». Abans però té molt d'interès a remarcar que no totes les carreteres de Catalunya són de la Generalitat i ho fa per referir-se a l'inacabable agencament del tram RIPOLL-RIBES, quines obres són competència del MOPU.

Les comunicacions amb Vic i Barcelona

— La Vall de Camprodon atrau per la bellesa del seu paisatge pirenaic un bon nombre de visitants, i acull un important nucli de ciutadans del país que hi tenen la segona residència. Malgrat això, encara avui l'arribada per carretera al sector més oriental del nostre Pirineu no és tot el còmode que seria desitjable. No hi ha hagut una desproporció entre les inversions a l'eix viari del Llobregat, que ha discriminat l'eix del Ter?

— Jo diria que avui, les inversions entre els dos eixos comencen a estar equilibrades. Si sumem totes les inversions que ha fet la Generalitat a la carretera des de Barcelona a Ripoll —que tot és tram de competència de la Generalitat—, veurà que s'han fet tantes inversions com des de Martorell al Túnel del Cadí —que és igualment el nostre tram—.

estem subhastant les obres dels revolts del coll de Tarradella

— Quines són les millores previstes en la carretera de Vic cap a la nostra Vall i quan s'iniciaran?

— En la carretera que va de Barcelona a Ripoll —ja que des de Ripoll a Puigcerdà és del MOPU—, en aquest moment estem acabant el tram d'Autovia fins passat Centelles i anem a licitar el tram fins a Centelles-Tona i Tona-Vic, amb l'idea que d'aquí a l'any 92 arribarem fins a la capital de l'Osona. Simultàniament també aquest any, subhastem ja les obres d'agencament de les curves del Coll de Tarradelles, és a dir, des del límit de la província de Barcelona, fins arribar a Ripoll. Fixi's que ens saltem un tram intermig, que és el de les curves d'Oris, (comarca de l'Osona) que ho arreglarem l'any que bé, però si així ho fem és perquè el Ripollès és comarca de muntanya, i com que aquestes comarques tenen un pla Especial, es va poder lograr a través del mateix pla que es féssin abans aquestes inversions que les que corresponen a la Comarca d'Osona. Per tant, vol dir això que el 92 arribarem fins a Vic, el 94 fins a Ripoll i després, fins a Camprodon i el Coll d'Ares.

Lloc de sortida del Túnel de Bianya al K. 14

El Túnel de la Vall de Bianya serà un fet l'any 1995

— La Vall de Camprodon sempre ha estat mal comunicada amb la resta de les comarques gironines, ja que la carretera del Capsacosta és deficient i perillosa. El President de la Generalitat, al iniciar la seva tercera legislatura va anunciar que el Túnel de la Vall de Bianya seria un fet abans que s'acabés el seu mandat. En quin estat es troben els treballs del Departament per a fer-ho possible?

— Es va fer el projecte de traçat, amb la corresponent informació pública amb varis traçats alternatius i després es va aprovar un d'aquells, pensi que vàrem estudiar fins a 7 solucions diferents, i ara estem a la redacció del projecte constructiu per a poder-ho licitar. Com que aquesta carretera forma part dels Plans de Muntanya, ja hi ha prevista una financiació que comença a l'any 1992, o sigui en aquell any començarem a construir el tram que va de Sant Salvador de Bianya a Sant Pau de Seguries, que comprèn el Túnel del Capsacosta, amb un pressupost que fa dos anys era de 2.100.000.000 —de pessetes, però que ara d'anar a licitar— ho anirem a parar a 3. 500 milions de pessetes. Tingui en compte, i això és important destacar-ho que al afectar a comarques de muntanya, aquesta carretera és obligatòria fer-la, ja que no es pot aprovar el pressupost de la Generalitat sense la previsió

pressupostària corresponent. No estem doncs, davant d'una simple declaració d'intencions, sinó d'un compromís en ferm del govern. Aquestes dates que li dono són, per tant, exactes.

— I les expropiacions, quan s'iniciaran?

— A mitjans del 91 començarem les expropiacions, ja que l'obra ha de començar l'any 92, perquè el projecte de traçat ja està aprovat.

— Sr. Amat, ens podria explicar quin és el traçat definitiu?

— S'inicia a la carretera comarcal 151 (Sant Joan-Camprodon) a l'altura del Km. 14, en el lloc anomenat «La Planella», i a partir d'aquí per un túnel de 825 metres de longitud, surt a prop de la Ribera de Sant Ponç i es dirigeix cap a la Vall de la Riera de Bianya, per anar a enllaçar amb la comarcal 153 (Sant Pau-Olot).

el 92 començaran les obres del túnel de Bianya

— Es pot anunciar una data determinada d'inici de les obres i del seu acabament?

— Començarem durant l'any 92, i es pot acabar durant els anys 94 i 95. Ja que fins el 94 tindrem pressupostats els 2.100 milions, però com que costarà més, haurem de fixar una nova partida pressupostària durant l'any 95.

— Fa pocs dies El Punt, informava que el MOPU invertiria 500 milions en la carretera d'Olot a Ripoll per Vallfogona. Es contradiu aquesta inversió del govern central amb el que farà la Generalitat amb el Túnel de la Vall de Bianya?

— No, perquè aquesta inversió es refereix a la carretera d'Olot a Ripoll per Vallfogona, aquesta és una carretera de competència del MOPU. Amb aquests 500 milions pensen simplement agenciar-la, ja que amb aquesta quantitat amb prou feina es pot pavimentar de nou, pensi que el paviment d'una carretera normal s'ha de comptar en 15.000.000 el Km.

obrir la Collada Verda dependrà del Consell Comarcal del Ripollès

La Collada. Punt d'unió entre la Vall de Ribes i Camprodon

— El Ripollès, té tres subcomarques ben definides: la del Baix Ripollès, a l'entorn de la seva capital, Ripoll; i les Valls de Ribes i Camprodon. Aquestes dues Valls encara que tradicionalment connectades per la Collada Verda, mai ho han estat a través de carreteres modernes. Fa temps que hom parla de convertir en carretera l'antic camí Ral de Ribes a Camprodon, a fi d'obrir noves perspectives de desenvolupament pels pobles de les dues valls. Té previst quelcom el Departament?

— De moment programat com a carretera no, però tinc entès que el Departament d'Agricultura té previst fer-hi inversions com a camí de muntanya.

— El cert és que el camí d'Abella a Pardines figura en el llistat provisional de camins de possible inclusió en la xarxa viària en el Pla General de Carreteres de Catalunya. Si es plantegés la seva obertura. Quina Administració hauria de fer les obres, i com es financiarà? Està aquest tema damunt la taula de la Direcció General?

— Efectivament és així. El fet que hi sigui és perquè en el Pla General de Carreteres es va definir el que era xarxa bàsica viària de Catalunya, i es va deixar per a definicions posteriors tot el que no és xarxa bàsica, les carreteres que són de les Diputacions i aquells camins que poden passar a ser carreteres. Ara en

aquests moments estem fent la Llei de Carreteres de Catalunya, i amb aquesta norma preveiem fer els traspassos de les carreteres de les Diputacions a la Generalitat, i establirem unes xarxes de carretera; hi haurà la bàsica, la xarxa comarcal i local, però també hi haurà un altra xarxa, que podríem dir-ne local-rural, que serà competència de la Generalitat, però quina explotació serà portada pels dels Consells Comarcals.

Coll d'Ares és l'única carretera de frontera de la Generalitat

— La possible connexió amb la Vall de Ribes, per la Collada Verda, serà doncs competència del Consell Comarcal del Ripollès?

— L'actual camí de la Collada Verda, que uneix l'Abella amb Pardines, l'haurà d'administrar el Consell Comarcal amb la supervisió dels Tècnics de la Direcció General. La financiació, però, serà a través de les partides del Pressupost de la Generalitat. Els Plans de Muntanya, fixen que els Consells Comarcals afectats tinguin un determinat finançament per agenciar camins de muntanya, en concret, el Ripollès tenia per aquest any i amb aquesta finalitat 59.000.000.- de pessetes. Amb la Llei de Carreteres, els Consells Comarcals tindran competència per arreglar camins com a tals i per aldre costat aquells camins que passin

a ser carreteres que quedaran com a XARXA VIÀRIA LOCAL ADMINISTRADA PEL CONSELL COMARCAL.

Amb aquest sistema l'administració comarcal veurà augmentades les seves competències.

Malgrat això, el Camí de la Collada Verda, pot trobar ajudes del Departament d'Agricultura, ja que tenen les antigues consignacions d'Icna per agenciar camins de muntanya, a través fins i tot de les ajudes que dona la Comunitat Europea per camins de muntanya.

— Totes les actuacions del Departament estan previstes dins l'àmbit del Pla de Carreteres, aprovat l'any 1985, i amb vigència de vint anys. Pot parlar-nos de quines actuacions, a més de les assenyalades, seran una millora per la Vall de Camprodon?

— Hi haurà millores a la carretera de Camprodon a Coll d'Ares, l'any passat simplement vàrem arreglar la carretera, però a partir del 94, està previst d'acord amb el Pla General de Carreteres, d'aixemplar-la i millorar-la.

Es dona la circumstància de la carretera de Coll d'Ares, és la única carretera que és pas fronterer que el Govern Central ha traspasat a la Generalitat. També tenim previst l'aixemplament del Pont de Can Roqué, que és una inversió que fa la Generalitat en el nucli urbà, — ja que l'Alcalde Peiró hi ha pres molt d'interès—, i que començarem l'any que bé.

Patllari Descatllar
Gemma Maltas

notícies... opinió enquesta

Notícies dels 4 cantons

— Arran de les bones actuacions dels nostres equips de futbol, sembla que hi ha hagut un augment de les telefonades des de Madrid a la Vall de Camprodon. Es deu tractar de possibles fitxatges? Esperem que no se'ns emportin els millors homes.

— Un grup de gent de Camprodon està treballant en la confecció d'uns gegants i una mulassa. Aler-ta!, que han de passar per sota del Pont Nou.

— Es comenta per la Vall que la veritable raó de la desaparició del fortí de davant de la Creu Roja té més a veure amb les queixes d'alguns sectors per la campanya del «Póntelo, pónselo» que amb la necessitat de construir una vorera d'acces a l'escola.

— A causa del constant canvi de color del rellotge del poble, augmenten els dubtes sobre si les campanades d'aquest cap d'any les veurem blanques, taronges o verdes. O potser hi ha algun nou color? Sempre és un al·licient...

— El 22 de desembre s'inaugurarà al Pavelló Polisportiu, la Quina Popular que es perllongarà als dies 29 de desembre i 5 de gener, sort!

— També organitzat per la Unió Esportiva Camprodon, el dia de fi d'any, hi haurà al Pavelló Revetlla-Ball amb el conjunt veri vols grup.

— La Puríssima ens ha portat una bona nevada que, afegida a la base d'uns dies enrera, fa preveure una bona temporada de neu.
Si no se l'emporta el vent.

Des d'aquesta secció obrim les portes del PONT NOU a l'opinió del lector. Preguem que les cartes siguin breus.

En València per favor

Fa uns dies, pel «telediario» de la televisió de Madrid, van fer referència als actes commemoratius del cinc-cents aniversari de l'edició de Tirant lo Blanc a la ciutat de València, definint el llibre de Joanot Martorell, com un llibre en català qualificat per Cervantes com «el millor llibre de cavalleria». Em va sorprendre la definició del Tirant feta per la locutora de TVE com de «llibre en català». Afortunadament al final del «Telediario» va demanar disculpes i va corregir que el llibre era en valencià i no en català com havia dit.

Aquests errors no s'haurien de produir; després de 15 anys de llibertats tothom hauria de tenir ben clar que a més del gallec, vasco, castellà i català a Espanya hi ha altres llengües com la valenciana, la mallorquina, o l'andalusa. Oi que a ningú se li acudiria dir dels llibres editats en mexicà, argentí, cubà o xilè que son llibres en castellà o espanyol?. Doncs a veure si n'aprenem!

enquesta:

Creus que la construcció del Túnel de Bianya seria positiva per a la Vall de Camprodon?

CONSOL ROTA (mestressa de casa)

Sí, molt bo, i tant! Encara que no fós bo pels turistes, si més no per nosaltres.

PATLLARI GARCIA (Guardia Urbà)

Serà molt bo. Per anar a Girona estarem un moment.

ANSELMO BERTRAN (en Vedella) fuster

Sí, molt positiu perquè potenciarà el turisme de gent de Girona. Vindrà més gent, encara que només sigui a passar el diumenge. A més, el Capsacosta a l'hivern, amb la neu i la boira, és molt perillós. Actualment és molt més fàcil anar a Ripoll que a Olot.

ESTEVE LLOSADA (Botiga de Can França) (pells)

Serà molt positiu, ja que nosaltres som de la província de Girona però estem molt incomunicats amb Girona. A més, per la part comercial serà bo perquè vindrà gent d'allà. Ara només venen de Barcelona.

ISIDRE FORTUNY (Estiuejant d'estiu i hivern)

Sí, perquè pujarà molta gent d'altres llocs, hi haurà més ambient i, a més a més podrem anar d'escapada a la platja més sovint.

MARIA PASTORET i SOLÀ botiga «la poma»

I tant que sí! Pujarà gent de Girona i de la Costa Brava. A més, el Capsacosta està molt malament. Però sembla que no hi ha prou presupost...

LA GENT DE CAMPRDON

PER LLUÍS GAMELL I ÀLVAREZ

Qualsevol manual de sociologia partiria d'enquestes i tants per cents, per tal d'elaborar un perfil sociològic de Camprodon. Però, no és la meva intenció fer una anàlisi detallada i cerebral del tema, sinó que voldria referenciar una o dues idees per tal que fent servint de reflexió en veu alta, es pugui iniciar un posterior debat.

Quan passes temps fora de Camprodon, sigui per raons de feina o estudis, i encara que periòdicament tornis, mires les coses des d'una perspectiva diferent, i aprecies fets que abans no havies previst, però també, reculls aspectes que t'agradaria canviar, potser perquè ja no hi convius quotidianament i tens altres necessitats.

El primer dels fets que voldria constatar, és la confluència de gent que es dona a Camprodon. Per un costat aquells que viuen sempre aquí, i per altra part, tan aquells que nascuts aquí, per diverses raons s'han traslladat a la ciutat, però no han perdut el contacte amb el poble, i aquells que a força de passar-hi llargues temporades, s'han anat aclopan a la població. Aquest fet comporta una dinàmica social activa que té aspectes positius i negatius.

Com aspecte positiu, podem destacar, la ràpida adaptació a les innovacions socials de l'última dècada, per l'impuls donat, sobretot, per una generació, aquella que està entre els 30 i els 45 anys, i que va haver de trencar amb un ferm esperit conservador, i que en gran mesura ara comença a donar els seus fruits.

Però, per altra banda, aquest dinamisme amaga un greu problema, com és el desequilibri en el repartiment de les quotes de poder, desequilibri que s'ha accentuat amb la passada crisi econòmica i la necessitat de cert grup social de mantenir el seu status a costa del que fos.

Un altre punt sobre el que caldria reflexionar i que és cabdal per configurar el perfil sociològic de Camprodon, és el canvi que s'ha produït en l'economia i en l'ocupació de la població.

La petita empresa de caràcter familiar va patir greument durant la crisi econòmica, això va comportar una transformació de la mateixa per tal de poder sobreviure. Gràcies a una adequada política d'inversió pública i a l'entrada de capital forani (sobretot en la indústria de les galetes, tradicional en la nostra població), es va aconseguir redreçar una economia malmesa. Aquesta transformació, però, no va acompanyada de canvis en el comportament d'aquest sector.

Per altra banda, Camprodon té una forta tra-

dició comercial. El seu comerç no va adreçat bàsicament a la població, sinó que el destinatari és el visitant, de tal forma que l'estabilitat del comerç camprodoní no depen tant de l'estabilitat del poble, sinó de l'atractiu, que pugui tenir per la gent que vé de fora. Aquest fenomen va estretament lligat al fet de que els salaris siguin generalment molt baixos i, com a conseqüència, sense molt poder adquisitiu.

A més a més, el comerciant no solament viu del comerç, que es centralitza, cada cop més, al cap de setmana, sinó que es complementa amb altres activitat, sobretot, com assalariat. Aquesta particularitat es dona també entre els pagesos, que a més de les tasques del camp, tenen altres ocupacions. D'aquesta forma l'assalariat, és la proporció més elevada de població. Aquest fet contrasta amb una actitud conservadora fortament arrelada.

En els últims anys, es pot constatar un augment important en el sector dels serveis, degut principalment, a la dependència, cada cop més accentuada, del turisme. La situació conjuntural és favorable a aquesta opció, de forma que pot augmentar la riquesa, però sense que això hagi de significar una més justa distribució de la mateixa. Pel contrari, per ara, la desigualtat s'incrementa.

Podriem concloure així, que al poble hi ha gent que viu molt bé, d'altra que només viu bé, i alguns que viuen regular, com a tot arreu. Encara, que si és veritat que Camprodon presenta una ideosincràcia que el fa atractiu, sense que això, ens hagi de portar a pensar que sigui tot perfecte. Calen canvis d'actitud i comportament per tal de fer progressar igualitàriament el poble.

Crec, que amb aquestes dues idees que he exposat, es pot iniciar un important debat cara al futur de Camprodon.

Lluís Gamell i Àlvarez

neix a Camprodon el 1966. Estudia dret a la Universitat Autònoma de Bellaterra, actualment treballa a Sabadell

L'EXCURSIONISME A CAMPRODON

PER LLORENÇ BIRBA I PERRAMON

Té una tradició bastant antiga la nostra vila i l'hem de relacionar amb els inicis de l'estiu i, com a conseqüència, amb la important obra «Pirineu Català» de Cèsar August Torras que, en la primera edició de l'any 1902 tenia com a títol «Guia itinerari de l'Excursionista a Camprodon», amb itineraris d'aquesta Vall, la de Ribes, la Garrotxa, el Vallespir, Conflent i muntanyes del Canigó i les Valls altes del Segre, Ripollès i Alt Llobregat.

És a dir, posava a l'abast del deportista i amant de la naturalesa i també del nostre país, tota una sèrie d'itineraris i ascensions i el coneixement de pobles i monuments d'una zona bastant extensa del nord de Catalunya i, com a centre o punt de partida, la vila de Camprodon.

Hem de convenir que hi concorren diverses circumstàncies. Cèsar A. Torras, és un estiu de Camprodon i un gran enamorat de les muntanyes. La nostra vila, amb el ferrocarril que arriba a Sant Joan de les Abadesses, constitueix, potser, el primer lloc de relatiu bon accés a l'alta muntanya.

Més tard ho serien també Ribes i Puigcerdà, com també Tremp i Cabdella, amb els

nous accessos que han promogut les primeres obres hidroelèctriques. Camprodon, però, fou primer i les excursions al circ de Morens esdevingueren mítiques, com també ho eren des de Ribes o d'ací mateix, per Tegurà, les anades al santuari de Núria. Tot plegat féu pensar en la construcció del primer refugi de muntanya a Ull de Ter, que s'inaugurà l'estiu del 1909. Amb el Xalet es facilità l'excursió a Núria pel coll de la Marrana, Tirapits, cims de Carançà i coll de Noucreus.

La gent en parlava com d'una gran gesta i es comentava amb admiració l'anada

i retorn, en un dia, d'un fill Armangué que, a la nit, encara arribà a temps per a ballar sardanes.

Foren molts els itineraris que cridaren l'atenció a aquells primers excursionistes. Ho fou també l'anada al Costabona, Roca Colom, circ de Concrós, Pla de Calm Agre, els boscos de Carboner i Mardanya, el Gra de Fajol, el Bastiments i el Balandrau, la Serra Cavallera i el Taga, amb un llarg etcètera.

Amb l'excursionisme també vingué l'esquí, i foren igualment els estiuers amb el Centre Excursionista els qui ho van començar. El 3 de febrer de 1917 els camps i prats de la Font Nova i Can Pascal van servir de marc dels primers «Sports de neu» a Camprodon.

L'any següent es volgué repetir la celebració, aprofitant una nevada de finals de gener.

Quan tot estigué organitzat es girà el ponent i ja es volia sorprendre, però, a can Rigat ja tenien preparat el dinar i es pogué trobar un lloc recer a Espinalba i, a última hora es pogué celebrar.

Els esports de muntanya han canviat molt avui dia. Qui estimava la naturalesa podia

contemplar-la i disfrutar-la en la seva meravellosa majestat, escoltant el més absolut silenci o el cant harmoniós de l'aigua d'algun rierol, sentir els ocells o descobrir precioses flors.

Actualment, en general, ja és molt difícil. Carreteres i pistes que facilitarien l'accés als antics caminants, són vies d'apropament a rancs verges de les muntanyes on, la majoria, si no fos la moto o el jeep, no hi haurien pujat mai a peu i que tota la seva il·lusió és el poder comprovar l'eficàcia i la potència del motor del seu vehicle.

Camí d'Ull de Ter. Abril 1949

ESQUÍ CLUB CAMPRODON, AVUI

PER FRANCESC MONELLS

FRANCESC MONELLS

Neix a Camprodon el 1962, estudia Arquitecte Tècnic a la Universitat Politècnica de Girona, on viu i treballa actualment. Forma part de l'equip gestor del S.C.C. —sots president—.

EQUIP DE COMPETICIÓ S.C.C. Temporada 89-90

Quan s'han adreçat a mi, per demanar-me una col.laboració referent a l'entitat en la qual jo i altres companys estem enfrascats, vaig pensar que deixant al marge el possible interès o no, que pogués tenir el propi escrit avui, si més no, potser ens podria provocar algun somriure nostàlgic d'aquí a cinquanta anys, quan recordéssim allò que pensàvem d'un club que esperem que haurà canviat molt, de la mateixa manera que alguns socis poden somriure ara, en veure els records dels anys passats, perquè si d'alguna cosa tothom s'enorgulleix és de que l'entitat continua viva.

A Camprodon i a tota la Vall, el SKI CLUB CAMPRODON, és conegut gairebé per tothom, i crec que respectada la seva tasca, i crec que és així, entre d'altres motius, per la validesa de les seves activitats en els nostres dies i la seva història dins la Vall.

De tots es coneguda la insuficiència dels recursos i el treball realitzat des de les institucions en el món de l'esport, i molt especialment a les zones allunyades de les capitals. No per insuficient, direm que no respectable, però aquesta mancança en l'àmbit de l'esquí i de la muntanya, emmarca en termes generals una bona part de l'actuació de l'SKI CLUB, avui.

Així doncs, des d'aquesta entitat, i d'acord amb les nostres possibilitats, intentem a la Vall de Camprodon, complementar la promoció d'aquests esports sense cap limitació pel fet de portar en el món la població de Camprodon, sinó tot al contrari, intentant arribar a tots els municipis de la Vall, tal i com entenc s'haurien de portar altres aspectes fonamentals de la vida de la comunitat de l'Alta Vall de Ter.

Per tot això, en els llistats actuals de socis, trobem domiciliats de tota la Vall, així com de fora, fins arribar a ésser, amb quasi bé 700 socis, l'entitat amb major nombre de socis de la Vall, quantitat que ara si podem dir que respon de forma real a una estabilitat lògica, que no tingué la dels gairebé 1.000 registres d'anteriors temporades molt puntuals.

Però a més, el paper que intenta jugar aquesta entitat a la Comarca, no es limita a l'actuació merament esportiva, sinó que a l'igual que altres entitats de la població, contribueixen a la vida social i cultural amb un seguit d'actes públics i amb la seva presència i suport a tot allò que es promoció dins la Vall (col.loquis, fires, viatges...).

Crec, que l'activitat desenvolupada, és reproducció del col.lectiu que avui conforma el nostre Club.

Per un cantó, aquell grup d'entrançables esquiadors de fustes als peus o excursionistes amb motxilla i bastó, que tot i no participant directament, estan presents a la memòria i donen suport i solera any darrera any.

Per altre cantó, el col.lectiu de nous socis, sobre tot esquiadors de la Vall, o afincats en ella, afeccionats desde l'aparició de les pistes de Vallter 2000, i que representen el gruix més nombrós, que participen en diferent intensitat, restant a vegades una mica més distants, del que voldríem o desitjàriem els que estem al càrrec de l'entitat.

Per últim, un nombre no menys important de socis vinguts en els darrers 3 anys, pel resultat de la pròpia promoció que hem realitzat i per les expectatives que l'entitat ofereix, molt especialment als més petits.

Amb aquest contingut social, el treball del club intenta combinar la necessària adaptació i modernització en la forma de gestionar el Club, però sense perdre el fonament d'ésser una entitat social arrelada a un país molt concret i amb una història determinada. Així doncs, el Club és obert a qualsevol nova fórmula o activitat i a tota la gent en general.

Entenc que és imprescindible per exemple, combinar i treballar conjuntament amb l'estació d'esquí de Vallter 2000. (amb la que el Club manté un conveni constant de col.laboració), però sense perdre la independència. Creiem també necessari, fer un col.lectiu gran de socis, on s'hi trobin tots aquells que regularment venen a la nostra Vall, oberts a la seva participació, però sense oblidar la promoció dels nens i nenes de la nostra Vall.

Cal tenir equip de competició d'èlite, però que malgrat el seu elevat cost, no sigui selectiu ni exclusivista per l'economia. (Els nens i nenes de l'equip gairebé estan subvencionats al 80%). I així un llarg etc... de dicotomies ponderades, que els companys i jo pretenim que sigui el Club d'avui: un avançar cap a uns objectius que combinen la pressió turística i comercial amb el tarannà social i esportiu.

Des d'aquest punt de vista, hom creu necessari aprofitar aquest boom, que el món de l'esquí i el turisme de muntanya ha sofert en els darrers anys i que ha de permetre en un futur pròxim l'enfortiment del Club, per a poder canalitzar les possibles i necessàries aspiracions esportives dels infantils de la nostra Vall i a la vegada ocupar el paper de protagonista en la divulgació del nostre territori a qui ens visita i als propis autòctons, oferint un servei o una tasca des de dins i des de la perspectiva d'entitat social, amb tots els valors que això comporta.

salut

JAUME IGLÈSIES i SOLÀ, és metge de nens. Va néixer a Camprodon el 1941, estudià medicina a la Facultat de Barcelona, on viu i treballa actualment.

Educació per a la salut

Al demanar-me si volia i podia fer-me càrrec d'una columna fixa en aquest nostre i nou mitjà de comunicació, vaig sentir-me agraït i il·lusionat. Vaig pensar que podia col·laborar transmetent-vos alguns dels meus coneixements professionals. Que podrien resultar d'utilitat.

La meva activitat professional, en el camp de la medicina, està orientada, fonamentalment, a la prevenció, a la medicina preventiva dins de l'Institut Català de la Salut i a l'ensenyament universitari de l'Educació per a la Salut a l'Escola.

Obviament em toca, i, m'agradarà, parlar-vos de salut.

Per començar direm que el concepte que tenim de salut, va més enllà de la concepció de salut lligada a l'absència de malaltia, o a un «benestar» físic, mental o social. Entenem per SALUT: aquella manera de viure cada cop més autònoma, més solidària i més joiosa.

Es desprén que la salut és fonamentalment responsabilitat individual i de tota la comunitat, i, que en la defensa i la seva promoció estem obligats a participar i aportar-hi tots els nostres coneixements i actituds positives.

L'EDUCACIO PER A LA SALUT és un procés d'informació i responsabilització de l'individu perquè adquireixi coneixements, actituds i hàbits bàsics positius per a la defensa i promoció de la salut, tant individual com col·lectiva. Es tracta d'un procés de responsabilització per adoptar un estil de vida i conductes positives de salut.

És saber, voler i poder.

Cada vegada que ens trobem a través d'aquest nostre mitjà de comunicació procuraré parlar-vos d'hàbits de conducta, habitualment insans, i, procuraré transmetre conceptes bàsics, perquè tingueu dades suficients per a poder transformar-los en hàbits positius de salut.

Fins aviat i gràcies per llegir-me.

cuina

PER J. MOLL

Ningú no dubta que a Catalunya hi ha una cuina pròpia que és producte de la relació dels homes amb la terra i del sediment d'aportacions foranes al llarg dels segles.

Certament Catalunya, país obert a cultures i costums, ha tingut sempre gran capacitat d'assimilar-les, de fer-les pròpies, incorporant els seus trets específics, sempre que fossin compatibles amb el nostre tarannà.

Aquesta societat de finals de segle, amb les seves grans unitats de mercat, amb una indústria alimentària massiva i plenament incorporada als circuits de consum, fa difícil aquella evolució pròpia d'un lent procés d'assimilació. Si afegim a tot això, les demanes massives de «cap de setmana» de consum de gastronomia típica, ens temem que les precipitades incorporacions de receptaris, esdevinguin una colonització o, en el millor dels casos, contribueixin a l'aigualliment de la pròpia identitat.

És per això que des d'aquesta columna, volem fer quelcom més que un receptari a l'estil de «bona cuina». Pretenem que sigui un recull d'aquelles maneres de produir, el·laborar i preparar els aliments propis de la nostra comarca, sense por a una normal evolució però, això sí, sense fàcils concessions.

Esperem les vostres aportacions.

CARME ALVAREZ i PLUJA

ENS OFEREIX...

PERDIUS A LA CASSOLA

En una cassola amb oli es posen a daurar les perdius (que s'hauran salat). Quan són rosses es treuen i en el mateix oli es fregeixen uns daus de cansalada virada, tomàquets i ceba. Quan és fet s'hi afegeixen les perdius, un cullerot d'aigua o brou, una picada dels fetges de les perdius fregits, ametlles i 1/2 vaset de conyac, i es deixa coure al xup xup.

el temps

PER LLORENÇ BIRBA I PERRAMON

Canvia realment el temps?

A molta gent els ho pot semblar per la senzillera raó que no és un factor matemàtic. Els veritaders canvis, en tot cas, es poden produir en segles o mil·lenis. El que realment es pot observar és la referència climàtica o pluviomètrica d'un any amb un altre. I, com a norma general, la situació geogràfica amb les condicions orogràfiques i d'altitud, tenen la seva importància. La Vall d'Aran, com a exemple, té la pluviometria més alta de Catalunya. Nosaltres, la tenim molt més alta que la Cerdanya i, dintre la mateixa zona, és més alta a Puigcerdà que a Alp. El règim pluviomètric d'aquella comarca és principalment de tardor i d'hivern; el nostre és de primavera i d'estiu. Això, no obstant, cal fer constar que els aiguats més importants s'han produït a la tardor i les nevades principals a l'hivern.

La mitjana d'aigua que es recull ací en un any és per sobre els 1.100 l.m2. En una estadística d'una quarantena d'anys, els dies de precipitació es mouen de 150 a 74 per any, que corresponen de 135 a 67 pels de pluja, i de 31 a 4 pels de neu. I unes quantitats que van de 1.890 litres l'any 1932 a 716 l. l'any 1945, amb l'estiu més sec i llastimos que recordo en aquesta Vall. Encara es pot considerar com a any més sec el 1973 que, a final de novembre només s'havien recollit 554 l., però els sis dies abans de Nadal, van caure gairebé els 290 l. d'aquell mes de desembre. També és convenient de recordar alguna nit de Nadal amb neu, però, fa una trentena d'anys, en recordo una altra amb forta pluja, llamps i trons, com si es tractés d'una tempesta d'estiu. Els Nadals nevats els recordem més com a il·lusió en el pessebre i, en el cas d'un de real, en guardem el record com a cosa extraordinària, més que no pas normal.

Les temperatures també són molt diferents d'un any amb un altre. Com a mínimes extremes podem consignar el gener de l'any 1921 com a molt poc fred amb -6° i, amb molt fred el desembre de l'any 70 amb -19°, superat però més tard, l'any 1985, els dies 15 i 16 de gener, amb la mínima registrada de -20°. Però m'atreviria afirmar que el fred més intens el vam sentir al febrer de 1956, no per fred real sinó per la tramuntana que començà el dia 2 i durà tot el mes, amb màximes que arribaren a 0° i mínimes que no arribaren a -10°. Era un fred a pressió que es ficava per tot. Les màximes d'estiu poden oscil·lar de 27°/28° a 32°; són els marges normals que s'havien anat registrant al llarg de molts anys. Però sempre hi ha una excepció i els juliols de 1982 i 83 s'arribà als 36°, o sigui que a muntanya també hi fa calor, amb l'única diferència que les temperatures nocturnes són fresques i el gran contrast fa els estius agradables. Aquests dos dies la mínima només fou de 13°.

Els darrers anys hem tingut uns bons estius i uns hiverns no massa freds, com ha passat altres vegades. A molta gent però, els sembla que anys enrera feia més fred i que els hiverns eren més crus; no es recorden que ara les cases reuneixen més bones condicions i els sistemes de calefacció són ara més efectius. També, anys enrera, la gent temia la neu i, ara, sembla que la desitgin. Com canvien les coses! Cinquanta anys enrera hi havia qui ens insultava quan ens veia amb esquís i, ara, una nova generació plany els esquiadors perquè no neva, tant com nevava abans! diuen, però, no es creuen que nosaltres l'esperàvem amb molta il·lusió i ens havíem d'accontentar amb molt poca cosa.

La comarca de Camprodon; d'antic mercat i precoc industrialització, anà, consolidant el seu terciari a partir dels assentaments de la burgesia industrial barcelonina a finals de segle passat i que culminà amb l'exemple Maristany en la immediata postguerra.

El desenvolupisme industrial comportà que les noves classes mitjanes, aplicades imitadores de l'estètica i comportaments burgesos, arribessin a la vall i produïssin, concretament a Camprodon, una forta demanda de residència d'estiu. La fórmula pràctica de botiga o taller a la planta baixa, vivenda a la rebotiga o primer pis i un o dos pisos per llogar, proliferà fins a determinar la tipologia dels edificis de la vila.

Aquest model, estrictament estacionari, limitat als mesos de juliol i agost, va propiciar un seguit de petites botigues que es plantejaven normalment com a complement al sou de la fàbrica o taller.

L'estació d'esquí i la popularització dels esports d'hivern, van anar produint més inversions, i aquell petit negoci de caràcter complementari esdevingué més sòlid i es perfilà com alternativa a la crisi industrial que culminà als anys 80 amb el tancament d'una gran part de la indústria de la Vall.

I així començà la preocupació generalitzada per la meteorologia, afegint-hi al desig clàssic que no plougués a l'agost, que nevi el desembre i que no bufi la tramuntana al Gener, —desitjos generadors de frustracions segures—, així a les rerabotigues el programa del Picó esdevingué el més esperat i la pregunta més tòpica: «et sembla que nevarà?».

És per tot això normal que sigui desitjable que, a la pròpia estacionalitat d'una infraestructura de lleure fonamentada en les vacances i caps de setmana, no s'hi afegeixi la incertesa meteorològica, que pot fer en un tres i no res, anular totes les reserves del pont de la Puríssima, i veure com el calaix que havia de permetre pagar el termini del nou frigorífic, s'esvaeix amb els darrers bufets de la tramuntana al mateix temps que els dos dits de neu que deixà caure l'esmunyit front atlàntic.

Darrerament els anomenats esports d'aventura, excursions amb montambais, expedicions i travesses en 4x4, travel-moto, parapente, pràctica de la hípica i excursions a cavall, ponting, rafting... tota aquesta sèrie d'activitats que poden apassionar el jovent i que poden ajudar a rendabilitzar les inversions de la compra d'apartament o de lloguer de pis, han aparegut per les astorades valls altre temps tranquiles i feréstegues.

Hem de celebrar com a benvingudes aquestes activitats que poden deslliurar el bon «vilatà» de les preocupacions per les isobares i gotes fredes. Però com sempre les nostres institucions semblen encantades, i les fulles —solar de l'amic, per aquí, cinc vots per allà, no els deixa veure l'arbre— necessitat d'anticipació, planificació i aconduïment d'activitats i iniciatives fent-les armòniques amb l'home i el seu entorn—.

No es pot deixar que aquest batibull d'activitats «campi qui pugui» per la vall, s'els ha d'aportar seguretat i recolzament, però també s'han de coordinar activitats, establir circuits, definir incompatibilitats d'usos, protegir àrees. La Vall es petita i si no ens en preocupem des d'aquí mateix, aviat podrem arribar a veure-la convertida, a vista d'ocell, en quelcom semblant a un camp de famòbils que els nens han abandonat després de fer totes les combinacions possibles amb maquetes i ninotets. Finalment només podrem oferir un panorama de tercera i als nostres edils no els quedarà més remei que derogar la prohibició de circular al visitant de meiba, samarreta suada i entrepà tot baixant de l'autocar, potser serà l'únic que vindrà.

VICENÇ SANXO

esports

d'aventura

Foto: Joaquim Torras i Palliser
cedida per PARAPENTE TREGURA

LE PONT NOU

L'informatiu de la vall de Camporodon

200 P.T.

NÚM. 1 GENÈR 91

- el tunnel de diavnyà
- esports d'aventura
- en situ al eb utiq ne
- l'alternativa?